SPOMNITE SE SLOVENSKIH BEGUNCEV S KAKIM DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 48 — CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, MARCH 10, 1947 — LETO XLIX—VOL. XLIX

Librarian of Congress

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

VPRAŠANJE KOROŠKIH SLOVENCEV. — V "Koroški kroniki," ki jo izdaja v Celovcu angleška obveščevalna služba, beremo zanimivo razpravo o vprašanju koroških Slovencev. V listu je nekdo naštel vse težave Slovencev na Koroškem in krivice, ki so se jim godile. Nato pa je odgovoril eden nemških voditeljev Scheichelbauer približno takole: Če hočemo rešiti vprašanje koroških Slovencev, moramo najprej napraviti črto pod vsem, kar se je zgodilo. Preteklost je treba pozabiti in gledati za naprej. Drugo, pravi ta Nemec, pa je, da se morajo koroški Slovenci določno izjaviti, ali hočejo rešitev koroškega vprašanja v okviru Avstrije, ali ne.

Na to odgovarja "Koroška kronika" (podpisan V. P.): Staro se ne da kar pozabiti. Pisec tega odgovora Scheichelbauerju potem našteje, kako so Nemci nasilno germanizirali. V uradih in v šolah so vse storili, da bi koroške Slovence ponemčili. V čisto velenemškem duhu so zaničevali vse, kar je bilo slovenskega. Tako so hoteli ljudstvu dopovedati, da je Slovenec nekaj manj kot Nemec. Zato se staro ne da kar pozabiti. Zato je za rešitev vprašanja koroških Slovencev treba dvojega. Najprej morajo Nemci opustiti misel, da je nemški jezik nad vse. Potem pa morajo popraviti vse krivice, ki so jih napravili v dolgem času.

In v tem zadnjem, pravi pisec, je največja težava. Nemci nočejo prav nič slišati o tem, da morajo postati pravični in da morajo tudi stare krivice popraviti. Nasprotno! Govore celo že o tem, da bodo preganjali tiste, ki se sedaj zavzemajo za tako rešitev koroškega vprašanja, da bi prišli Slovenci pod Jugoslavijo. Pravijo, da bodo take kratko in malo izgnali.

Iz te polemike se vidi, da je prazno upanje, da bi dosegli koroški Slovenci svoje narodnostne pravice pod Nemci. Vsi Nemci, naj bodo v nemški državi ali v Avstriji, vsi so sovražni Slovanom. Zato je edina pravična rešitev tega vprašanja, da pride Slovenska Koroška v zvezo z ostalimi Slovenci. Žalibog je to

(Dalje na 4 strani)

Tajnik Marshall bo zahteval nad Nemčijo 40 let kontrole

Ministri so se zbrali h konferenci, rusko časopisje sumljivo molči

Moskva. — Angleški zunanji minister Bevin je dospel v Moskvo že v soboto. Vozil se je preko kontinenta z železnico. Ameriški državni tajnik Marshall in francoski zunanji minister Bidault sta dospela včeraj.

Ves svet napeto pričakuje, kako bodo ostali ministri sprejeli novega ameriškega državnega tajnika. To bo namreč njegov prvi sestanek z drugimi ministri. V Berlinu je Marshall izjavil, da bo pri konferenci zahteval, da se sklene pogodba, po kateri bodo zavezniki obdržali nad Nemčijo 40 let kontrolo. To se pravi, 40 let bi se Nemčija ne mogla oborožiti in toliko časa bi zavezniki obdržali kontrolo nad vso nemško industrijo. To je že lansko leto predlagal ameriški državni tajnik Byrnes in istega mnenja je tudi njegov naslednik Marshall.

Poznavalci razmer mislijo, da ministri Velike Četvorke na tej konferenci v Moskvi ne bodo izgotovili mirovne pogodbe za Nemčijo, da pa bodo najbrže dosegli glavne principe za to pogodbo.

Sovjetsko časopisje popolnoma molči o tej konferenci. Niti tega ne omenja, kakšne priprave so se vršile za sprejem ministrov in časnikarjev.

TRGOVCI NAJ SE PAZIJO PRED ČEKI, KI SO PONAREJENI

Policija zasleduje nekega moškega, ki izmenjuje v gostilnah in grocerijah na St. Clair Ave. ponarejene čeke. Slepar je star kakih 36 let, slabo oblečen in s seboj nosi škatljo za lunč. Navadno nekaj nakupi, potem pa ponudi za plačilo ček.

Med drugimi je obiskal tudi Paulichevo restavracijo na 5238 St. Clair Ave. Ček je bil od National Screw Machine Co. in je nosil podpis W. E. Younga. Pri Paulichu je dobil iz čeka $95.84.

Obiskal je tudi Blossom Bar na 7822 St. Clair Ave., kjer je menjal ček za $115.79. Mož je zahajal poprej v to gostilno kake 3 tedne. Poleg teh dveh prostorov je slepar menjal ponarejene čeke v kakih 18 drugih prostorih.

Policija naroča, naj se jo takoj pokliče, če se kak tak možak pokaže s sumljivim čekom. Ne menjajte nikomur čeka, kogar že dolgo ne poznate osebno.

Predsednik Truman bo danes vprašal kongres za pomoč Grčiji

Mr. Truman bo najbrže zahteval $200,000,000 za živež in orožje

Washington. — Predsednik bo danes izdal na kongres zahtevo, da določi $200,000,000. To bi bilo posojilo Grčiji, da bi si nakupila živeža in pa za orožje ter municio grški armadi.

Da smatra predsednik vprašanje pomoči Grčiji skrajno važno kaže to, da je odpovedal 15-dnevno krožarenje po Karibejskem morju, kjer je nameraval prisostvovati vajam mornarice. V Beli hiši bo ostal, dokler ne bo rešeno grško vprašanje.

Danes zjutraj se bodo zbrali pri predsedniku demokratski in republikanski voditelji kongresa, ki bodo pregledali njegovo poslanico. V Beli hiši smatrajo, da je odpomoč Grčiji potrebna takoj, sicer bo postala dežela plen komunizma.

Vojaška pomoč Grčiji je potrebna takoj, trdijo vladni voditelji, da se grška armada oboroži v boju proti komunističnim gerilcem na severu, ki jih trenirajo največ v Jugoslaviji in pošiljajo preko meje v Grčijo.

Predsednik bo tudi apeliral

Ruski general ne pusti zaveznikom voditi preiskavo na Madžarskem

Budimpešta. — Amerika in Anglija sta protestirala pri ruskem poveljstvu v Budimpešti, ker so ruski vojaki aretirali Belo Kovacsa, generalnega tajnika stranke malih posestnikov, ki ima danes večino v vladi, češ, da je to vtikanje v notranje zadeve dežele.

Ruski general od okupacijske armade, Sviridov, je odgovoril, da je Kovacs vohunil v škodo ruski armadi in da bo sojen pri "demokratičnem" sodišču.

Amerika in Anglija sta nato stavili predlog, da bi zavezniki obenem z ogrskimi uradniki preiskali zadevo ter dognali, koliko je resnice na tem, da je bila zarota proti republiki. Na ta predlog je ruski general odgovoril, da take preiskave ne more dovoliti, ker bi to pomenilo vmešavanje v notranje zadeve madžarske republike.

Amerika in Anglija sta obtožili rusko poveljstvo, da se vtiče v notranje zadeve madžarske republike, ker je aretiral madžarskega poslanca in tajnika največje politične stranke, katero hočejo komunisti vreči od vlade. Aretirani Kovacs je znan sovražnik komunistov in odprt prijatelj Amerikancev.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Brata išče—

Vinko Trinkaus bi rad zvedel za naslov svojega brata, od katerega že ni slišal od leta 1924. Takrat je živel v Gestliet, Utah. Naj se zglasi na naslov: Vinko Trinkaus, vas Jesnice, p. Št. Janž, Jugoslavija, ali pa naj obvesti John Pozelnika, 12625 Kirton Ave., Cleveland 11, Ohio.

Znance išče—

Leopold Slokar, ki prebiva v Nemčiji in ki je doma iz Spodnje Brezovice, fara Preserje, bi rad zvedel za katerega sledečih rojakov: Frank Umek, p. d. Jerinčkov, Frank Petrič p. m. Grehcov, Anton Šuštar p. d. Štanglov in Frančiška Debevec roj. Šuštar. Pismo od Slokarja ima Anton Grdina, 1053 E. 62. St.

Tete išče—

Mrs. Jennie Barle, 7701 Issler Court, je dobila pismo iz Hinj pri Žužemberku od Ančke Slabe vas Lopata št. 14. V pismu prosi, če bi zvedela za naslov njenih tet Marije Koren in Zofi Straus. Naj se zglasita na gornjem naslovu.

Pozdravi iz Floride—

Poznani Rudy Gregorič pozdravlja iz Floride, kjer stanuje pri Zakrajškovih v St. Petersburgu. Piše da je tam precej deževno vreme.

Vesela vest—

Pri družini Mr. in Mrs. Frank Zupančič, 15521 Hillard Blvd., Lakewood, O., se je ustavila teta štorklja in za spomin pustila zalo hčerko prvorojenko. Mati in hčerka se prav dobro počutita. Tako sta postala Mr. in Mrs. Zupančič iz 860 E. 236. St., Euclid, O., stari ata in stara mama, tako tudi Mr. in Mrs. Sever iz Hillard Blvd. Čestitke!

Obisk iz Penna.—

J. A. Russ in hčerka Edith Margaret iz Homer City, Pa., sta na obisku v Clevelandu pri njegovi sestri Mrs. Ann Lapuh, 1535 E. 45. St. Njegova žena se sedaj zdravi v Charity bolnišnici, kjer je bila operirana. Obiski so že dovoljeni.

Še na mnoga leta—

Mrs. Mary Strojin, 1071 E. 64. St., praznuje danes 75. rojstni dan. Otroci in številni prijatelji ji iskreno čestitajo in ji želijo še mnogo let zdravja in zadovoljstva.

Lewis mora obljubiti, da ne bo stavke premogarjev 31. marca

Vlada pravi, da toliko časa ne bo priporočala nove pogodbe za unijo

Washington. — J. A. Krug, tajnik notranjih zadev, ki upravlja premogovnike v imenu vlade je rekel, da vlada ne bo napravila nobenega koraka za novo pogodbo s premogarsko unijo, dokler John L. Lewis, predsednik unije, ne obljubi, da ne bo stavke 31. marca.

Kot znano je Lewis naročil pri zadnji stavki premogarjem, naj gredo v premogovnike po sedanji pogodbi do 31. marca. Vlada bo imela v rokah premogovnike do 30. junija, ali pa dlje, če bi grozila stavka premogarjev, je rekel Krug.

Najvišja sodnija je znižala globo premogarski uniji od $3,500,000 na $700,000 toda pod pogojem, da bo Lewis vzel nazaj napoved, da je sedanja pogodba s premogovniki veljavna samo do 31. marca.

Cvetlična razstava in razstava hišnih oprem v mestu

V clevelandski mestni dvorani je bila v soboto odprta cvetlična razstava in pa razstava raznih hišnih potrebščin ter moderne opreme za hišo in dom. Računajo, da bo razstavo obiskalo do 100,000 ljudi. Razstava bo odprta dnevno do 15. marca.

Veščaki trdijo, da je to največja razstava, kar jih je bilo še v mestnem avditoriju. Cvetlična razstava je v glavnem avditoriju, hišna pa v spodnjih prostorih.

V Angliji je izoliranih 100 vasi

London. — Anglijo je obiskal nov snežni vihar. Snega je naneslo tako visoko, da je do 100 vasi popolnoma odrezanih od drugih naselij. Veter je divjal 60 milj na uro. Vihar je bil hujši kot katerikoli to zimo.

Schuschnigg upa, da bo Avstrija kmalu postala svobodna dežela

V soboto je govoril pred City klubom v Clevelandu dr. Kurt von Schuschnigg, zadnji avstrijski kancler, ko je leta 1938 postala Avstrija nemška pokrajina. Hitler je vtaknil kanclerja v koncentracijo, kjer je prebil 7 let. Osvobodila ga je ameriška armada leta 1945.

Dr. Schuschnigg je rekel, da ima vse upanje, da bo konferenca ministrov v Moskvi povrnila Avstriji neodvisnost. Rekel je tudi, da se bo takrat on vrnil domov, da se ne bo pa več vtikal v politiko.

Glede sedanje okupacije Avstrije je rekel, da je razlika med rusko in ameriško armado ta, da mora rusko preživljati Avstrija, Amerikanci dobivajo pa vso prehrano od doma. Povedal je, kako se je ameriški general Mark Clark priljubil Avstrijcem, ki tudi zdaj pričakujejo, da bo mnogo storil tudi zdaj, da postane dežela zopet svobodna.

Kruh se podraži danes skoro po vsej deželi

Pri nas v Clevelandu se danes podraži kruh in sicer bel kruh za 1 cent pri štruci 18 unč in rženi kruh za 2 centa. Isto se poroča z vseh krajev dežele. Kruh so podražile najprej velike kompanije, katerim bodo sledile male pekarije. Drugo pecivo se za enkrat ne bo podražilo.

William Spang, podpredsednik J. Spang Baking Co. je izjavil, da bomo občutili v maju pomanjkanje kruha v Ameriki, ker se pošilja toliko žita in moke iz dežele. Ker je tolikšna zahteva po žitu, se cena moki neprestano viša. To je vzrok, da so podražili končno tudi kruh.

Zadnje zvišanje cen kruhu je bilo lanskega avgusta in sicer 1 cent pri hlebu. Takrat je stalo 100 funtov bele moke $5.05, danes je $6.80. Ržena moka se je dvignila od $7.75 na $10.25 za 100 funtov. Istočasno se je zvišala cena sladkorju, masti in mleku, kar vse gre v kruh.

Rusija ne sprejme načrta kot ga predlaga Amerika za atomsko silo

New York. — Vse izgleda, da se koncil združenih narodov ne bo zedinil glede atomske sile, da bi postala last vseh združenih narodov. Ameriška delegacija je predložila glede tega načrt, ki bi izročil tajnost atomske sile združenim narodom, toda pod pogojem, da bi posebna komisija združenih narodov nadzorovala vsako deželo, če morda ne izdeluje atomskih bomb.

S tem se pa Sovjetska unija ne strinja in delegat Andrej Gromiko je izjavil, da Rusija ne bo nikoli dovolila, da bi agentje združenih narodov po svoji volji hodili po Rusiji in iskali morebitno izdelovanje atomskih bomb.

Dalje je Gromikov izjavil, da se Rusija ne bo nikoli odpovedala pravici vetiranja, kot zahteva ameriški načrt, da se kaznuje one, ki bi se jih zalotilo pri izdelavi atomske bombe. Gromikov je zahteval, da naj Zed. države najprej pomečejo proč vse atomske bombe in uničijo vse priprave za izdelavo istih, potem se bo šele govorilo kako in kaj.

To pomeni, da Rusija nasprotuje na celi črti ameriškemu predlogu za mednarodno kontrolo atomske sile, iz česar sledi, da v tem oziru ne bo prišlo do sporazuma.

Trije obešeni za rop $6.00

Ossing, N. Y. — V Sing Singu so bili obešeni trije veterani, ki so lanskega junija izropali in umorili nekega 24 letnega fanta. Rop jim je prinesel samo $6. Veterani so bili Henry Suckow, star 24 let, Edward Kahkoska, 22 let in Eugene Koberski, 22 let.

Združeni narodi so vrgli Palestino nazaj v naročje Angliji

Delegacija Zed. držav zahteva, da Anglija prej pove svoje namene

New York. — Organizacija združenih narodov je vrgla vprašanje Palestine nazaj v naročje Angliji. Anglija je namreč predlagala, naj združeni narodi postavijo posebno komisijo, ki bo proučila razmere v Palestini in priporočala pravo rešitev te sitne zadeve.

Delegacija Zed. držav se je pa temu uprla, češ, da je proti temu, dokler Anglija ne pove, kakšni so njeni nameni glede tega vprašanja. Angleška delegacija je potem naglo vprašala v London za nadaljna navodila. Angleški odgovor se bo najbrže zakasnil, ker je zunanji minister Bevin v Moskvi.

Da se je ameriška delegacija uprla namenu Anglije je najbrže vzrok ta, ker se Zed. države nočejo globlje zaplesti v palestinsko vprašanje. Zato hoče Amerika najprej vedeti, kakšne končne cilje ima pri tem Anglija.

Ameriška armada razbija led na Donavi

Frankfurt. — Ameriški vojaški inženirji so z dinamitom razstrelili led na Donavi nad Deggendorfom. Led se je pomikal 18 milj na dan in grozil, da stre vse mostove na reki. Razstrelili so ga v dolžini 16 milj in porabili za to 2 toni dinamita.

Jugoslavija je vzela kralju Petru državljanstvo

London. — Iz Belgrada poročajo, da je najvišji prezidij Titove vlade izdal dekret, po katerem je vzeto bivšemu kralju Petru jugoslovansko državljanstvo. Obenem mu je vlada tudi zaplenila vse premoženje.

V Berlinu so ob zadnjega slona v zverinjaku

Berlin. — Berlinski zverinjak je imel pred vojno 6 slonov, danes nima nobenega več. Pet jih je poginilo tekom bombardiranja mesta, zadnji je pa poginil te dni za "srčno napako."

$350,000,000, kar je predsednik vprašal že prej za evropski relif.

Ognjenik Etna je metal pepel 500 milj daleč

Rim. — Pepel iz ognjenika Etna na Siciliji, ki meče lavo iz sebe že dva tedna, so opazili prav v Genovi, 500 milj daleč na severu. Najprej so postali nad Genovo oblaki vsi rdeči, nakar je začel rositi rdeč dež.

Najnovejša poročila trdijo, da je ognjenik manj živahen, da se pa še vedno sliši iz njega votlo grmenje. V nevarnosti pred lavo, ki se vali iz ognjenika, je mesto Randazzo, ki šteje 14,000 prebivalcev. Toda lava je še vedno kakih 7 milj od mesta.

Iz raznih naselbin

La Salle, Ill. — Dne 15. feb. je umrl John Novak, star 63 let, doma iz Radeč pri Zidanem mostu, v Ameriki od 1906. Bolehal je šest let. Poleg sinov in hčera zapušča brata Joeva v bližnjem Peruvu, v La Sallu sestro Mrs. L. Kosen, v Chicagu pa dve sestri.

Duluth, Minn. — V bolnišnici St. Mary je dobro prestal operacijo Frank Pucelj iz Elyja.

Amerika in Anglija sta vložili protest pri Titovi vladi radi ladij

Washington. — Vladi Zed. držav in Anglije sta na 18. februarja vložili pri jugoslovanski vladi protest, ker zahteva 9 italijanskih ladij kot vojni plen. Med ladjami je tudi potniški parnik Rex. Jugoslovanska vlada na protest še ni odgovorila.

Sedem teh ladij je bilo poškodovanih ob istrskem obrežju, kjer je ameriška in angleška okupacijska zona. Dve pa sta bili poškodovani v jugoslovanski zoni.

Protest Titovi vladi govori, da je odlok jugoslovanske vlade neveljaven, ker krši italijansko mirovno pogodbo. Ameriški državni oddelek pravi, da ne razume, kako si more Jugoslavija lastiti te ladje, ko so jih poškodovali zavezniški letalci.

Glasom mirovne pogodbe je postavljena vsa italijanska parobrodna oprema pod poveljstvo zavezniškega poveljnika v Sredozemlju.

Donava v Romuniji grozi s poplavo

Bukarešta. — Reka Donava je v Romuniji že brez ledu in vodovje stalno narašča. Prebivalstvo je pripravljeno, da zbeži na višje kraje. Ruska letala so pri Budimpešti razbila led, da je mogla voda naprej.

IZGINILA JE PRED 16 LETI, ZDAJ SO NAŠLI NJENO OKOSTJE POD PODOM

Bernardsville, N. J. — Mrs. Ana Christopher, stara 78 let, ki je živela v domu za ostarele tukaj, je leta 1931 brez sledu izginila. Zdaj so našli njeno okostje pod podom, kjer so bila dvojna tla.

Kot je pronašla policija, žena ni bila zadovoljna s postrežbo in je večkrat skušala pobegniti iz doma za ostarele. Najbrže je zlezla v odprtino pod podom, misleč, da bo tam ušla iz velike hiše. To je bilo na 27. februarja 1931, ko je bila posebno huda zima in je najbrže zmrznila.

V domu za ostarele je bila samo tri tedne, predno je izginila. Zastonj so jo povsod iskali. Dom je bil leta 1940 opuščen in prazen od tedaj. Sedanji lastnik je sklenil, da bo veliko hišo preuredil za stanovanje za več družin. Ko so trgali pod, so naleteli na okostnjak. Spoznali so jo po prstanu na roki.

Okraj Cuyahoga ne pobira ob tem času davke

Urad okrajnega blagajnika ne pobira ob tem času nobenih davkov. Tudi pri prodaji ali nakupu zemljišča se ne more plačati davkov. Davke se bo lahko plačalo od 31. marca do 28. aprila, ko bodo urad pobiral zemljiške davke za prvo polovico 1946.

Na vsak način hočejo streči za baro

Detroit. — Tukaj se je organiziralo v zvezo 30 bivših natakaric, ki hočejo prepričati legislaturo, da je postava krivična, ki jim prepoveduje streči za baro. Leta 1945 je bila v Michiganu namreč sprejeta postava, ki prepoveduje ženskam, če niso lastnice gostilne, streči za baro.

"AMERIŠKA DOMOVINA"
AMERICAN HOME
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER
(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. HEnderson 6628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto $7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto $8.00.
Za Ameriko pol leta $4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta $4.50.
Za Ameriko četrt leta $2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta $2.75.
Za Clveeland in okolico po raznašalcih; celo leto $7.00, pol leta $4.00, četrt leta $2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States $7.00 per year; Cleveland and Canada by mail $8.00 per year.
U. S. $4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail $4.50 for 6 months.
U. S. $2.50 for 3 months Cleveland and Canada by mail $2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier $7.00 per year, $4.00 for 6 months, $2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

88 No. 48 Mon., March 10, 1947

Komunizem nesreča Slovanov

Naravna je ljubežen do tistih, ki so nam blizu po jeziku in izvoru. Ako Slovenec v tujini zasliši glasove domačega jezika, se nehote približa človeku svojega rodu. Čuti se bliže temu človeku, zanima se za njegovo usodo in želi mu sreče. Občuti, da oba pripadata veliki slovenski družini. Pa tudi kadar zaslišimo glasove drugih slovanskih jezikov, občutimo, da je med vsemi Slovani vez velike sorodnosti. Nekdaj so bili vsi Slovani eno ljudstvo. Zgodovina in razni drugi činitelji so vplivali, da so se Slovani razdelili na severne in južne. Na severu so se razvili Rusi, Poljaki in Čehi s Slovaki. Ostanek starih polabskih Slovanov so lužiški Srbi, obdani od vseh strani od Nemcev. Na jugu so prišli najbolj proti zahodu Slovenci. Vzhodno od njih so Hrvatje Srbi in Bolgari. Ta slovanska družina ima mnogo sorodnosti, od katerih najbolj značilna je sorodnost jezika. Od najbolj vsakdanjih besed je pri vseh Slovanih vsaj polovica istih povsod.

Zato pa je tudi naravno, da vsem tem svojim bolj ali manj daljnim sorodnikom želimo dobro. Mi Slovenci, ki smo majhen slovanski narod, smo še posebej radi s ponosom gledali na velike bratske slovanske narode. Pred že več kot sto leti je slovenski pesnik Prešeren v takem ponosu zapisal znane besede: "Največ sveta otrokom sliši Slave."

Ker so Rusi med vsemi Slovani največji, zato so manjši slovanski narodi s posebnim zanosom gledali na ta narod kot na svojega starejšega in večjega brata. V eni ali drugi obliki je vedno tlela pri malih želja po stikih z Rusi in kadar so bili zatirani od Germanov, so pričakovali pomoči od severnega močnega sorodnika. Zgodovina Srbov, Bolgarov ve o tem mnogo povedati.

Žalibog je nad velikim ruskim narodom zavladal leta 1917 surovi komunizem. Ta nravna in socialna zmota ni ruskega izvora. Njen začetek je nemško-judovski. Jud Karl Marks je prebiral nemške modroslovce in na njih zamislih o državi zgradil svoj sistem komunizma, ki je končno pod imenom boljševizma zagospodaril nad ruskim narodom Nemško-judovska zmota je nasilno podjarmila slovanski narod. Še danes ni vpisanih na Ruskem niti pet milijonov ljudi v komunistično stranko, toda komunisti imajo v rokah orožje in moč. Velikemu ruskemu ljudstvu sedi za vratom diktator Stalin ki ni Rus, ki sploh ni Slovan. Zanimivo je, da vsi, ki prodro za železni zastor, za katerim se skriva komunizem, hvalijo ruski narod: njegovo dobrohotnost njegovo gostoljubnost itd. Pa ta narod danes nima svobodne besede.

Komunzem je po svoji osnovi mednaroden. Ni mu za nobeno narodnost. In Karl Marks je kot Jud Slovane še posebej zaničeval in sovražil. Tudi boljševizmu ni do slovanstva. Rekli smo že, da vlada Rusom tujec — Neslovan. Pa so komunisti tudi rusko ime v naslovu države čisto izpustili. Imenuje se samo "Zveza sovjetskih socialističnih republik." Komunizmu ni bilo in mu ni danes za noben narod, ampak mu je vse samo njegova komunistična zmota. Le kadar misli, da bi mogel pod tujim plaščem svojo zmoto lažje širiti, le takrat se obleče ta volk tudi v ovčjo obleko narodnega slovanskega človeka.

Komunizem je nesreča za vse slovanske narode. Najprej trpe radi njega Rusi sami. Od leta 1917 so odtrgani od svetovnega razvoja in napredka. Ves narod je ostal na nizkem socialnem in gospodarskem nivoju. Boljševizem ni znal preprečiti lakote, ki je dvakrat pomorila po več milijonov prebivalcev. In še nedavno je zapisal komentator Mallon, da pri vsem komunističnem vpitju o razvoju ruske industrije ta še ni producirala enega res dobrega avtomobila. Ruski vojak je šele, ko je stopil na poljska in nemška tla, spoznal, kako ga je držal boljševizem v njegovem razvoju nazaj in kako mu je lagal o Evropi in Ameriki. Mnogi mislijo, da bo ravno ta novi stik z zapadnim svetom pospešil tudi propad tistega komunizma, ki je trideset let tiščal Rusa k tlom. Stari Kerenski, ki se je uprl carizmu pred boljševiki, napoveduje, da bo prišlo do sprememb na Ruskem z naravnim razvojem, evolucijo.

Ruski narod tedaj trpi radi neslovanskega komunizma. Trpe strašno tudi Poljaki. Hitler in Stalin sta leta 1938 sklenila razdeliti slovanske Poljake. Polovico naj bi pobrali in ponemčili Nemci. To je slovanstvo ruskega komunizma! V boju proti slovanstvu sta se našla skupaj komunist in fašist. Hitler je našel v boju proti slovanstvu naravnega zaveznika v Stalinu. Sedaj so pač dali Poljakom kot nadomestilo za kraje, ki jih je od Poljske odtrgala Sovjetija, del Nemčije, ki je bil pred stoletji naseljen s Slovani. Toda kdo ve ali bo in koliko časa bo držala ta nova meja, ki je velesile še niti priznale niso.

Posebna nesreča pa je komunizem za naš mali slovenski narod. 10% Slovencev so poklali komunistični partizani. Lahi in Nemci so pobili v primeri z njimi majhno število naših ljudi. Tisti, ki je predvsem klal po Slovenskem, kot nekdaj Turek, je bil komunistični partizan. Po več sto mladih fantov in najboljših mož je titovstvo pobilo v posameznih župnija. Mnogokje se mučijo sedaj po kmetih le ženske in otroci. Ko so Angleži vrnili iz Koroške nesrečne domobrance, je partizan streljal in klal, dokler ni s prav malimi izjemami vseh pobil — brez zaslišanja, brez obravnave, brez sodbe, kot nekdaj Tatari. Dokler bo hodil slovenski rod po zemlji, bo živo vedel, da je bil poleg pasjeglavih Obrov in divjih Turkov njegov najstrašnejši morilec komunist, partizan, lastni brat.

Nočemo tu govoriti o trpljenju onih, ki so se rešili v tujino pred nasiljem partizanskih podivjancev iz gozdov. Naj omenimo samo one, ki so doma oropani vsake svobodne besede in morajo vse storiti, kar ukazuje oboroženo titovstvo. Kljub vsemu vpitju o obnovi in 'novi" Jugoslaviji le ves svet ve da bo delavec na cesti, ko se ustavijo tovarne brez materiala iz tujine, in da kmetu komunistični troti ne bodo mogli neprestano jemati plodov njegovega truda. Jugoslavija gre nasproti gospodarski nesreči, povzročeni po kričavem partizanstvu.

Srce se stiska človeku, ko pomisli, kaj je naredilo komunistično partizanstvo z našimi slovenskimi mejami. Narod je trdno upal, da bo po zmagi nad Lahi in Nemci združeno vse slovensko ozemlje v eno Slovenijo, da bo ves narod kot je hrepenel pesnik Gregorčič, združen "pod streho hiše ene." Vse to bi Slovenci dosegli, da ni Slovenije zasužnjil komunizem. S komunistom Titom, ki je gledal v Ameriki sovražnika št. 1 in ki je pobijal ameriške letalce, so postali Slovenci nehote sovražniki Amerike ter izgubili igro za svoje meje. Bedasti politiki partizanov se danes smejeta Lah in Nemec. Partizanstvo je slovenskemu narodu zapravilo Gorico in Trst, zapravilo Kanalsko dolino s sv. Višarji, porabske Slovence in bo zapravilo kot vse kaže našo Koroško.

Pri vsej narodni nesreči pa pišejo partizanski listi, kot beremo v "Prosveti" 3. marca, da "moramo gojiti in čuvati slovansko-italijansko bratstvo." Komunističnim izdajalcem do slovenskih narodnih koristi nikoli ni bilo in ni danes za slovenski narod in njegove interese, bilo jim je vedno samo za komunizem. Namesto, da bi mislili na rešitev slovenskih mej so mislili na bratstvo med slovenskim in laškim komunistom. Tako sta komunistična nesposobnost in partizanska hinavščina uničili upanje na zedinjeno Slovenijo. Tudi o slovenskem partizanskem komunizmu velja: Po njih delih jih boste spoznali.

In te škodljivce slovenskega naroda tu po Ameriki nekateri še proslavljajo in hvalijo. Eni v zaslepljenosti, drugi v zagrizenosti. Slepiti se puste po komunističnih lažeh in komunističnem časopisju. Ne zavedajo se da v Sloveniji ni lista, ki bi smel vladi in partizanstvu povedati resnico v obraz. Tu pa prebirajo samo iz teh virov prepisane članke.

Ali res še ni čas, da bi tisti, ki so včasih govorili, da so "narodni," začeli razmišljati, kaj ima sedaj slovenski narod on mednarodnega komunizma in partizanstva?

BESEDA IZ NARODA

Podružnica št. 15 SŽZ

Cleveland, O. — Na seji januarja meseca je bilo sklenjeno, da se naprosi vse tiste matere, ki ste imele v času vojne svoje sinove pri vojavih, da sporočite njih imena tajnici podružnice do 25. marca. Potem se bo razdelilo tisti denar.

Torej storite to pravočasno. Sporočite imena na prihodnji seji ali pa naravnost tajnici ali kateri drugi odbornici.

Jennie Zupančič,
4103 E. 141. St., tel. LO 1472
Cleveland, O.

Ali nam je slovenščina potrebna?

Cleveland, O. — Zadnjič sem pisal o naših pionirjih, njih sinovih in hčerah ter o napredku in izobrazbi naše tu rojene mladine. Sedaj pa še poglejmo, ali bo naš slovenski jezik še kaj dolgo časa obstal? Če bi se vsi le malo potrudili, lahko obstane še dolgo, saj ameriška svoboda ne zatira narodov. Torej je vsak narod sam kriv, če bo propadel njegov jezik in narodnost kot taka. Seveda, angleščina je prva v Ameriki, ali poleg te pa se lahko mladina uči še drugih jezikov, torej tudi slovenščine.

Doslej smo se vse premalo potrudili, zato pa je že veliko naše mladine ,ki sploh ne zna svojega materinega jezika. Vsa čast Rev. Gabrovšku, ki je pričel učiti slovenščino pri fari sv. Vida. V vsaki fari in pri vsakem slovenskem narodnem domu bi morali imeti slovenske tečaje, da bi se mladina lahko naučila tudi nekaj slovenščine. To bi bilo jako koristno. Kakor vse kaže, bosta angleški in slovenski jezik svetovna jezika. In slovenski je tudi del slovanskih jezikov.

Saj se stari pionirji še spominjajo, kako smo pred leti delali skupno s Poljaki, Čehi, Srbi, Hrvati in še z drugimi, pa smo se vendar vsi razumeli za silo. Nemčija, kot taka se ne bo nikdar več povrnila na površje, sedaj je prišlo ali vsaj pričelo prihajati slovanstvo, zato pa bi bilo jako koristno, da bi znali naši mlajši tudi slovenski jezik.

Morda bo kdo rekel, da to ni mogoče. Jaz pa pravim, da je treba samo malo več truda in mladini povedat, da sedaj prihaja na površje slovanstvo in z njim slovanski jezik, pa se bodo radi učili. Poglejmo jude. Vsak njih otrok mora znati tudi hebrejsko, čeprav med seboj govorijo angleško, pa vendar hočejo obdržati tudi svoj jezik. Zidajo šole, učijo ob večerih in nedeljah. Torej, zakaj pa mi ne bi mogli? Malo več truda, pa bo šlo. Pa še drugič kaj.

Frank Opaskar, St.

Glas naših naročnikov

Pueblo, Colo. — Ker mi v par dneh poteče naročnina, vam tukaj pošiljam celoletno naročnino za naprej, ker se mi list zelo dopade. Že sama kolona "Odpri srce, odpri roke" je sama vredna sedem dolarjev na leto.

Mislim, da če bi bili vsi slovenski listi, namreč listi, ki se nazivljejo katoliške, pisali tako odkrito za katoliška načela, kot piše Ameriška Domovina, ne bi bilo toliko Slovencev zamešalo v komunistične vode. V mislih imam katoliško misleče rojake. Da Ameriška Domovina ne sme v gotovo deželo je dokaz, da piše resnico. Saj veste, da resnica boli.

Ne pustijo jo nikakor ne "ne k nogam ne cufus," kot smo rekli včasih, kajti po pošti ne gre in če je pa v paketu, jo brž vzemo ven, predno bi se kdo kaj pohujšal nad njo. Kako naj bi človek [illegible] se dvoumi, da ta moje pisanje resnice?! Saj je to dovolj dokaza. — Pa piše brat sestri :Lepa hvala za vse poslano, tudi za časopis, ki sem ga videl ali prejel ga pa nisem. Pozdravljeni,

Mrs. A. Gradishar.

* * *

Omaha, Neb. — Cenjeni g. urednik! Prosim, da mi oprostite, ker nisem poslal naročnine za list Ameriško Domovino o pravem času, ko mi je ista potekla. Jako rad berem slovenske liste, bil sem naročnik Amerikanskega Slovenca nad 30 let in sem ga vedno prejemal. Sedaj pa dobivam Ameriško Domovino, ki se mi tudi zelo dopade, ker vidim, da stoji res na pravem mestu. Torej vam sedaj pošiljam naročnino za celo leto.

Vzrok, da nisem poslal o pravem času naročnine je bil v tem, ker sem moral iti v bolnišnico še 29. novembra na operacijo in sem se vrnil domov šele 22. januarja. Sedaj sem že toliko boljši, da vam lahko to pišem in obenem pošljem denar za naročnino. Pisal bi vam tudi še kaj več za list, a še nisem toliko sposoben in me pero še noče pravilno ubogati, ker še nisem prav pri moči. Morda se kaj kasneje kdaj oglasim s kakim poročilom iz naših krajev. Vas vse lepo pozdravljam, vaš naročnik,

Anton Krašovec.

* * *

Maplewood, N. J. — Uredništvo! Priloženo vam pošiljam celoletno naročnino za Ameriško Domovino, ker se mi tako dopade ta list, da bi ne mogla biti brez njega. Saj veste, da stari ljudje imamo radi lep katoliški list. Zato se vam prav lepo zahvaljujem in vam želim zdravje in veliko napredka.

Jennie Mevšek.

Pozimi na farmi

Madison, O. — Ko tako prebiram dnevno časopisje, ker za drugo delo sploh ni v tej neprestani zimi — najdem v tem listu tudi urednikovo svarilo za naše mestne očete. Čisto resnico je povedal naš urednik. Se strinjamo s tem, še posebno mi, kar nas je na farmah. Ako bi pomanknili uro za 60 minut naprej, kakšna korist pa bi bila to za farmarja. V senožetju, to je v poletnem času, bo šel najbrž farmar eno uro prej zjutraj po rosi mrvo razsretsat; popoldan pa ko bo mrva suha, bo pogledal na uro —zdaj je pa že šest, gremo večerji pa spat . .

Kako pak? Pa se zmislijo te brihtne glavice, da bi tista kolesa v uri zavrteli za 60 minut naprej. Prav nič bi ne bilo napačno, če bi tudi tistemu, ki se za ta novi čas zanima, malo navili njegova kolesa ali pa ušesa. Prepričan sem, da imajo v zbornici dosti bolj koristnega in bolj potrebnega za debate, kar bi bilo res v korist meščanom, kot pa se ukvarjati s časom, ki jim ni prav nič na poti. Bilo bi sploh vseeno, samo, če bi pomaknili še luno in sonce za 60 minut naprej. Tako, da bi eno uro prej vzhajalo, potem bi bil njih načrt morda še na mestu.

Zdaj me pa še skrbi izvedeti, v katerem mestu bo to pismo našlo našega uredinka Jakata. Joj, joj, joj, križana gora! Saj je že skoro tri mesece, kar se je podal na pot, pa še nisem bral, da bi prišel, kakor je rekel — V Wisconsin. Upam pa, da pride v doglednem času na določeno mesto, saj so še naši fantje prišli v enem tednu ali dveh na določeno mesto tisoče in tisoče milj daleč. Jaka, upam, da se tudi srečno povrneš, če te bo katera tam prenogavila. — No, ravno je malo sonce posijalo in zato bo pa konec mojega pisanja za sedaj. Pozdrav vsem cenjenim naročnikom, Ameriški Domovini pa želim obilo uspeha.

Frank Colarrič.

IZ PEČI SE KADI

Nekdanji znameniti angleški minister Disraeli je šel nekoč opoldne na sprehod po svojem posestvu na deželi. Opazil je, kako je njegov zakupnik sedel v jarku ob cesti in tam kosil, čeprav ni bilo daleč do njegovevega stanovanje. Disrael se je začudil in vprašal: "Dragi prijatelj, zakaj kosite tu ob cesti in ne doma " Zakupnik mu je v zadregi odgovoril: "Mylord, doma ne morem jesti. V sobi se preveč kadi iz peči in . . ."

Disraeli ga je prekinil in dejal, da mu bo to stvar že uredil. Podal se je v hišo, toda komaj je odprl vrata, mu je že priletela v glavo kuhalnica in jeznorit ženski jezik se je oglasil: "Ali se mi nepobereš takoj, stari osel?" Disraeli se je brž umaknil, stopil je nazaj k zakupniku, ga tolažljivo potrepljal po rami in dejal: "Bogme, dragi prijatelj iz vaše peči se pa res močno kadi."

PRED SODIŠČEM

V neki civilni razpravi je bil kot priča zaslišan sobni slikar. Tožiteljev odvetnik ga je vprašal: Ali ste bili že kdaj v zaporu?"

Slikar: "Da."

Odvetnik: "Glejte, gospodje sodniki kakšnih prič se poslužuje tožena stranka!"

Predsednik sodnega zbora: "Zakaj ste pa bili v zaporu?"

Slikar: "Dobil sem naročilo, da sem prebelil v zaporu celico, v kateri je sedel odvetnik, ki je osleparil svoje stranke."

Senator W. Lee O'Daniel, demokrat iz države Texas, ki je urgiral kongres, da napravi postavo, ki bi zavrnila tožbe za "portal pay."

ČE VERJAMETE AL' PA NE

Dol po cestici
prot Nov'mu mesteci,
ljubica moja . . .

Tako sem v neskončnem navdušenju dal od sebe v prelepi viži našo koračnico, ko je Mr. Grdina naluštal Buick, da je zapeljal v desno smer po široki cesti, kjer bomo nekje iskali naš cilj.

Pa nisem pripel do konca, ker voznik je siknil vnic preko rame: "Serap! Kaj se pa derete! Ali bi radi, da nas bodo zaprli vse skupaj. Ste menda pozabili, da niste na St. Clairju, kjer se lahko katero reče, ki smo si domači in na roke. Zdaj smo v tujem mestu in ne poznamo paragrafov te kontre. Šur, še tega se nam manjka, da nas pripro in potem po šupi pošljejo nazaj, odkoder smo prišli."

Križana gora, kako me je naš glavni blagajnik omil, pa ki nisem misli nič napačnega. Kaj naj zdaj tulim, ko bom po dolgih 40 letih zopet videl prijatelja Tončka, kakor je tulila Blaževa Malči, ko je prišla na obisk iz Amerike na Menišijo. Ko je prišla tje okrog zadnjega ovinka do Zaprtiske in se je pred njo razgrnila prelepa Menišija, vsa krotka in od angeljčkov varhov očuvana, se je Malči, tako mi je pripovedovala, naslonila na rampe in zatulila, da se je Sračja vrtača nad njo same ginjenosti zganila in zatrepetala.

Nak, mene ne bo zlomilo, "saj bil sem svoje dni vojak," kot je zapisal menda Aškerc. Zato sem si hotel pa dati nekaj korajže vnaprej in sem tisto veselo zažingal. Tako so delali naši hrvatarji, ko so se spomladi vračali iz slavonskih in romunskih šum, rožljali s tolarji v žepih, pa pripeli v vas, da so babe in otroci skupaj leteli in zijali, če je tudi "njih" med njimi. Tako se pride domov, bi rekel, da svet vidi in sliši, da so prinesli nekaj, za kar so morali vso dolgo zimo jesti trikrat na dan polento, ob nedeljah pa korunzne žgance, da je bila sprememba. Tisti dan je teklo od mize pri Cencu in pri Bonaču. Zvečer so se priplazili pa njih prestolonasledniki, vlekli očete za rokave in jih silili: oče, mati so rekli, da pojdite domov! Očetje so jim kupili pa rožičev in belega kruha, da bodo hlačmani pomnili, kdaj so s vrnili očetje hrvatarji . . .

"Kaj se ne bi šikalo," sem vneto ugovarjal, "če bi pripeli pred farovž? Gospod Tone, kolikor vem, je vesel človek, vsaj takrat je bil, ko sva študirala skupaj. Seve, lahko je mogoče, da je zdaj drugačen. Zakaj je pa šel za gospoda. Pa naj bi si bil izbral vsel stan, kot sem si ga jaz, ki se moram vedno režati kot pečen maček, čeprav me včasih črvički, da bi katero rekel, da bi vse pregorelo. Vidite, pripeli bi pred farovž in ko bi izstopili, bi se jaz prijel za fender pri Buicku, šel po sapo in zavriskal, da bi vzduh zamajal zvon gori pri sv. Janžu Evangelistu, ki ga varje in zvesto skrbi zanj pridni gospod Tone. Kar recite, pa bomo."

"Eno figo bomo, da boste vedeli," ukaže naš glavni blagajnik. "Pripeljali se bomo kot pravi žentlemani, ne pa, kot bi prišli vabit na ohcet. Ampak če hočete pa vi, Debevc, koledvat, boste pa na svojo roko. Le lepo manirlih, fantje, da ga ne bomo polomili. Šur, napravimo kaj nepravdanskga, pa nas bodo namalali v Prosveti, kakšne smo počenjali po Milwaukee-ju, pa še ki imamo gospoda s seboj. Kuhelj od SANS-a bi takoj zapisal, da je bilo treba sklicati vso mestno policijo in še požarno brambo skupaj, da nas je krotila."

"Orajt, orajt, naj bo pa po vašem," sem se vdal, "ampak rečem pa, da prav to ni. Kako bo pa tako veliko mesto, kot je Milwaukee vedelo, da smo mi tukaj, če bomo molčali in se priplazili v mesto skoro po prstih. Koga se pa bojimo, bi rad vedel."

"Jaz bi pa dal nekaj, da bi slišal Debevca zaukati," se ponudi gospod Fronc. "Že dolgo nisem slišal enega poštenega vriska."

"Veste, se mi ne posreči vselej," sem se začel previdno umikati, da me ne bi gospod res prijel za besedo. "Posebno, če je človek tešč, kakor smo zdajle mi, težko spravi kaj prida iz sebe. Čakajte, bomo šli enkrat k Tontu Debevcu v Madison na farme krompir peč, pa me boste lahko slišali. Se reče, če bodo kaj prida okoliščine, ki rodijo štimo, če veste, kaj mislim."

"Aha, se mi nekaj dozdeva," se zasmeje gospod Fronc.

"Ampak vi bi morali slišati Franceta iz našega ofica, ta šele zna, ta. On jo lahko zategne in na koncu zavije, ki je še mlad. Meni pa registri že nekoliko odpovedujejo in ravno takrat, ko bi moral malo bolj poudariti, moram po rezervo nazaj v koš. Potem se pa lahko primeri, da je tako vriskanje podobno bolj stokanju. Po Mineral štritu zavijte, Mr. Grdina," sem povedal vozniku, "mi bomo pa na hišne številke gledali."

ŽIVLJENJE TREH KRANJSKIH BRATOV FRANCOSKIH VOJAKOV

JANEZ CIGLER

Henrik odvrne: "No, bom že še videl; dobro bom to prej premislil, vse se še zna zgoditi."

Lujiza ima zdaj veselo upanje, da privede tudi svojega očeta v katoliško cerkev.

Nekaj časa potem sede pri mizi nekega dne sami: Henrik, Lujiza in Andrej. Lujiza pravi: "No Andrej, podra je zdaj tista visoka stena med nama, katera je nama branila poročiti se; boš li zdaj volje biti moj mož?"

Andrej pomolči na to vprašanje, potem pa reče: "Gospodična, povem vam odkritosrčno, da me grozno veseli, da ste se podali v katoliško cerkev, vendar pa se z vami poročiti ne želim.".

"Zakaj ne?"

"Zato, ker b vsi ljudje rekli, da sem vas jaz naklonil, da ste zapustiili vero vaših prednikov, da bi vas za ženo dobil. Vam bi pa rekli, da ste zavoljo ženitve premenili vero."

Lujiza pravi na to: "Naj ljudje pravijo kar hočejo; ničesar me ni skrb. Povem ti pa Andrej, da le brez skrbi bodi zavoljo tega; nisem stopila v katoliško vero zavoljo udaje; vedi zdaj, da nočem ne tebe, ne nobenega drugega moža, ker živeti mislim le za Boga in za zveličanje svoje duše. Vsemu posvetemu se bom odpovedala in le za nebesa skrbela, ker vidim, da na tem svetu ni drugega kakor ničemurnost."

Oče Henrik kmalu nevarno zboli. Bolezen se vedno bolj hujša in kmalu ni več upanja, da bi ozdravel. Vsi zdravniki, kateri so hodili k njemu, so rekli, da ne bo Henrik več okreval. Lujiza, skrbna hčerka, lepo strеže svojemu očetu in ga vedno prosi, naj se vrne v katoliško cerkev, preden umrje.

Ko oče vidi, da se mu bliža smrt, pravi Lujizi: "Draga hčerka, glej, zapustil te bom, umreti bom moral in morebiti kmalu. Ne bodi žalostna! Spolnil bom tvoje želje, stopiti želim pred smrtjo v katoliško cerkev. Pojdi mi po katoliškega duhovnika."

Ko bi trenil, gre Lujiza klicat katoliškega misijonarja in mu reče: "Duhovni gospod, prosim vas, pridite hitro v hišo mojega očeta, on želi z vami govoriti."

Duhovni gospod pride hitro in nagovoroi prijazno očeta Henrika: "Dragi gospod, smilite se mi, da vas je zadela tako huda bolezen; vidi se, da je nevarna. Kaj se vam zdi, kako neki bo tam, če vas Bog pokliče s tega sveta?"

Henrik pravi: "Nič prida ne bo z menoj, ker naša protestantovska vera nam le preveč lahko obeta nebesa; pri vas je pa drugače. Zato sem prosil poklicati vas, da bi mi pomagali stopiti v vašo katoliško cerkev. Moja hči Lujiza je že prav storila, da je že prestopila iz naše vere v katoliško."

Duhovnik mu na to odgovori: "Posebno me veseli, da ste voljni stopiti v našo vero, kar se bo lahko zgodilo ,da boste le spoznali in verovali nekatere resnice, katerih ljudje vaše vere ne verujejo."

Zdaj mu dohuvnik razlaga vse recnice katoliške vere in ga vpraša, če jim hoče pritrditi in jih trdno verovati. Henrik pritrdi in prosi, da bi ga kmalu vzeli v katoliško cerkev, ker gre h koncu njegovo življenje. Ravno leto in dan je minilo, kar je bila njegova hči stopila v katoliško cerkev, in na dan sv. Trojice se je tudi oče Henrik odpovedal krivoverstvu in se vrnil v naročje matere katoliške cerkve. Osem dni potem je umrl.

V svoji poslednji volji zapusti Lujizi petdesttisoč goldinarjev in pa največjo in najlepšo hišo v Trstu, zelo žaloženo z vsem [illegible] gom. Hišo v Trstu je dal Lujizi s tem pristavkom, da ima Andreja do njegove smrti preskrbeti z vsem, karkoli bo potreboval, z obleko, z živežem in stanovanjem. Kmalu po očetovi smrti se odloči Lujiza, da zapusti Ameriko in se preseli v Trst v svojo hišo. Ker pa je imela Andreja do smrti preskrbeti v svoji hiši, poročila se je vendar z njim, preden se je napotila v Trst, da ne bi sama hodila tako daleč po svetu. Šla sta Andrej in Lujiza iz Amerike v Trst in sta tukaj v lepi krščanski edinosti živela veliko let. Lepo sta svoje otročičke učila v krščanskih resnicah in jih skrbno varovala vse zapeljivosti.

Tako daje Bog srečo tistim, kateri se njega bojijo, njemu služijo in se zvesto varujejo greha.

DRUGI DEL.

Luka P. u Moskvi na Ruskem.

Velika francoska vojska se pomika vedno naprej in hiti proti Moskvi, nekdaj poglavitnemu mestu celega ruskega cesarstva. Rusi se umikajo Francozom in se jim malokdaj ustavijo. Francozi so veseli, da Rusi pred njimi beže, in mislijo: da dobimo le Moskvo v oblast, dobili bomo tam živeža dovolj, črez zimo se lahko ohranimo in počijemo in na spomlad Rusom že vzamemo, kolikor se nam bode zdelo. Prišli so Francozi res do Moskve in so mesto brez težav dobili v svojo oblast, toda kolik strah za Francoze! Vsi prebivalci moskovski so bili zapustili mesto, vzeli so seboj, kolikor so mogli, potem pa mesto zažgali na vseh voglih, da je čisto vse pogorelo. Francoskih vojakov je bilo grozno veliko, pa so bili zdaj brez strehe, nastopila pa je bila grozno huda zima. Zima je na Ruskem vselej huda, veliko hujša ko v naših deželah, posebno huda pa je bila tistega leta, ko so Francozi bili tam, t. j. leta 1812. Francozom je zmanjkalo živeža, morali so v daljne vasi ga hodit iskat in s silo jemat.

(Dalje prihodnjič)

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Narodnem Domu,

6419 ST. CLAIR AVENUE,

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje, vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema take zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

MAKE

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you want vitamins that are—

Potent, Easy and Convenient to take, Economical. Each One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule contains the full basic daily quantities of five vitamins, whose requirements in human nutrition have been established.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamin supplements until the next day. That's CONVENIENCE.

Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day for sixty days, you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules.

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

Liga Katoliških Slovencev v Ameriki

Kaj piše "Extension Magazine"

(Nadaljevanje)

Na Francoskem se komunisti niso brigali, da bi obdali deželo z železno zaveso. Vse od prve svetovne vojne sem so postajali bolj in bolj močni, dokler v naših dneh niso takorekoč zadavili dežele s pomočjo "levičarjev." Pa tudi nikakor ne zanemarjajo preganjanja Cerkve. Na čelu preganjanja je Mladinsko Komunistično Gibanje. To je skupina, ki javno napada Cerkev. To so goreči delavci in so napravili že veliko veliko škode.

Sama sem jih videla pri delu. Neki dan preteklo poletje sem se vozila po pariških "Elizejskih Poljanah" z nekim katoličanom. Ravno pred nama je korakala četa mladih fantov in držala korak po neki melodiji, ki so jo peli. Spominjalo me je na football, ko množica kriči: Hold that line, hold that line! Ko sva jih dohajala, je najin avtomobil začel počasi voziti. Presunilo me je, ko sem razumela besede, ki so bile: Proč s Cerkvijo, proč s Cerkvijo! Francoz mi je povedal, da druge enake čete počno isto po drugih krajih Pariza.

Isti Francoz me je vzel tisti večer na neko komunistično mladinsko zborovanje ravno nasproti katedrale Notre Dame. Govornik je bil fant sedemnajstih let. Nikoli nisem čula bolj gorečega govornika, polnega sovraštva, kot je ta kričal: Tovariši, mi moramo delati noč in dan, dokler ne uničimo katoliške cerkve na Francoskem. Ne smemo odnehati, dokler ne bodo cerkve kot Notre Dame, La Medelaine, St. Sulpice, Sacre Coeur (Srce Jezusovo) in vse druge pariške cerkve—kup razvalin.

Pričujoči so mu ploskali po [illegible] na Francoskem so zelo delavni!

Kaj pa na Nemškem?

Odkar je bil Berlin razdeljen v štiri odseke, ki jih upravljajo vsak zase štirje Zavezniki, smo čuli o železni zavesi, ki so Rusi ž njo obdali svoj oddelek. Vedeli smo, da naši poročevalci in vojaški zastopniki cele mesece niso smeli tja. Ni bilo treba veliko pameti, da je človek vedel, zakaj tako. Rusi so pač počeli tam reči, ki niso bile za oči in ušesa drugih Zaveznikov in sveta sploh. Če ni bilo tako — čemu taka tajnost

Na tem mestu se ne mislim baviti z drugimi zadevami tega načina okupacije, ampak se bom dotaknila le položaja katoliške cerkve tam. Tu je dogodek, ki sem ga slišala iz ust ameriškega oficirja. Na neki način je dobil dostop v ruski sektor v tistih časih, ko so komunisti gradili zaveso tajnosti okoli svojega ozemlja. Kapitan C. je katoličan in ker je bila nedelja, je šel k maši. Na njegovo začudenje in strmenje je stopil duhovnik na pridižnico in namesto pridige z vso gorečnostjo priporočal — komunizem.

Ako bi ta Amerikanec ne znal nemščine popolnoma, bi sam svojim ušesom ne verjel. Jemalo mu je sapo. Ves teden je tuhtal, kako je to mogoče. Naslednjo nedeljo je šel spet tja k maši, da bi videl, če bo spet taka "pridiga." Res je bila. To pot je bil Amerikanec tako razjarjen, da je šel nad duhovnika in mu je v obraz povedal, kaj misli o njem.

Duhovnik mu je dejal: "Sin moj, gotovo ne mislite, da sam verjamem v to, kar sem govoril?"

"Zakaj pa ste, če je tako?"

"Hm! Od dvojnega zla sem izvolil manjše zlo. Vidite, tu je tako. Ali učiš s prižnice komunizem, ali pa — maše ne bo! Nisem mogel drugače. Trdno sem uverjen, da je sveta maša nujno potrebna ljudem, ki so pod nacizmom trpeli versko preganjanje. Kaj bi bilo z našo vero in Cerkvijo v Berlinu — brez maše? In tako — pridigam vsako nedeljo, kar mi pošljejo Rusi napisano, zraven pa vem, da imajo moji ljudje milost svete maše."

Naš častnik je vprašal: "Ali se vam pa ne zdi, Father, da je nevarna reč pridigati komunizem? Ali ne bodo katoličani padli pod vpliv tega, kar slišijo s pridižnice?"

"Ne bojte se, sin moj! Imamo načine, po katerih vsako tako nevarnost preprečimo. Veste, kapitan, naša sveta obhajila so od tedna do tedna številnejša. Ob sobotah imam toliko spovedi, da komaj zmagujem."

Kapitan C. je razumel in bil potolažen. Vrnil se je v ameriško zono z lažjim srcem, zakaj vedel je, da je govoril z duhovnikom, ki je za železno zaveso kljub vsemu pravi junak in je našel pot, kako navladati ruske komuniste z modrostjo in pametjo.

Železna zavesa v Jugoslaviji

Jugoslavija je bila zadnje mesece zelo na vidnih mestih v našem časopisju. Zagrebški nadškof je doživel komunistično zahrbtnost na podoben način kot nekdanji junak in malik—Mihajlovič. Malo je znano, kaj se je godilo v deželi malo pred aretacijo nadškofa Stepinca. Več mesecev preden so začela prihajati v časopise poročila o položaju v Jugoslaviji, sem jaz doznala, kaj se godi za tem delom železne zavese.

Pred letom dni sem bila v državnem uradu na Mažarskem blizu jugoslovanske meje. Dve ženski, ki sta sedeli meni nasproti, sta se bili zagledali v svetinjico, ki sem jo nosila okoli vratu. Šepetaje sta govorili o meni. Bili sta slabo oblečeni, utrujeni in preplašeni. Videla sem, da sta morali imeti za seboj težko pot. Imela sem pri sebi termo-steklenico vroče kave in sem jo ponudila ženskama. Na moje začudenje se mi je ena zahvalila v agleščini in me vprašala: Ali ste Angležinja? Odgovorila sem ji, da sem Amerikanka. Pokazala je na mojo svetinjico in vzkliknila: Ampak katoličanka STE!

Silno sta se razveselili, da je nekdo, ki govori isti jezik, tudi z njima vred katoliške vere. Potem sta pripovedovali:

"Ravno sva srečno pobegnili iz Jugoslavije, pa se bojiva, da ne bova mogli dalje od tu. Vsi uradniki tu so sami Rusi in naju bodo najbrž poslali nazaj."

To mi je pojasnilo njujino nervoznost. Kar sta vedeli povedati, je bilo strašno. Ampak nič novega. Bili sta angleški nuni, ki sta pred vojno šli učit angleščino v samostan svojih sosester v Jugoslaviji. Med vojno sta bili jetnici, zdaj sta pa že celo leto skušali uiti iz Jugoslavije. Oblečeni sta bili civilno, zakaj samostanska obleka bi jima prinesla na licu mesta aretacijo in morda smrt — ali pa še kaj hujšega. Med begom na Mažarsko sta doživljali strahotne reči.

Položaj v Jugoslaviji

Kar sta mi pravili o položaju v Jugoslaviji, je bilo neverjetno. Naj omenim nekatere reči, ki sem jih tako zvedela davno preden se je kaj pisalo v Ameriki o tem, kaj počno komunisti v Jugoslaviji.

Obe nuni sta mi ponovno in ponovno zatrjevali, da ljudstvo v Jugoslaviji nikakor ni maralo komunizma. Preganjanje in terorizem sta ga jim vsilila. Med vojno so komunisti razširili svoje nauke med ljudi in tako pripravljali svoj nastop za čas, ko bodo Sovjeti vzeli deželov svoje roke.

Takoj od začetka so Rusi začeli z vso resnostjo in si postavili trojni cilj:

1. Vso deželo komunizirati;
2. Uničiti katoliško cerkev;
3. Zabiti zagozdo med prijateljstvo Jugoslavije z Ameriko.

Prvi korak za popolno podjarmljenje dežele je bil, da so se znebili generala Mihajloviča. Njega je ljudstvo še zmerom oboževalo in je pomenil nevarnost za komuniste, dokler je bil živ. Sestra C. je rekla: Zdaj so ga že aretirali. Priredili bodo zanj norčavo razpravo in obsodili ga bodo na smrt. Brez dvoma bo umorjen. To je njihov trden sklep in nihč jih ne bo predrugačil.

To je bila točna napoved, zakaj prav tako se je res pozneje vse izteklo z Mihajlovičem.

(Dalje prihodnjič.)

Rev. Alojzij Medic OFM,
Lemont, Illinois.

---o---

Moja pot v Ameriko

Piše —č

(Konec)

Zapluli smo na ocean. Pričela je veti mrzla burja. Po polnoči me je spet zbudila sirena. Bili smo zopet v megli. V daljavi se je čulo tuljenje neke druge ladje. Ladja se je pričela tudi občutneje zibati. Ko sem naslednje juthro stopil na krov, je bilo videti težke deževne oblake, morje pa so preprezali znatnejši valovi. Ker je "Thomas Eakins" popolnoma prazen, je bil še bolj dovzeten za njihovo muziko in začel je plesati po njihovem taktu. Popoldne nam je lepa dvojna mavrica vlila upanja, da se bo vreme zjasnilo. Pa se ni. Po[illegible] in naslednje jutro je bilo lice morja še bolj mrko. Sopotniki so se začeli držati bolj kislo, dami sta se kar resno udali morski bolezni. Naslednji dan smo imeli lep. Zato pa smo dan nato imeli pravcati ples v dežju in viharju. "Thomas Eakins" se je srdito prebijal skozi valove, tako da se je razpenjena voda kar kadila izpod njega, ko se je s prednjim delom spustil na kak val in ga presekal. Seveda ponoči nismo spali dosti, ker je bilo "ujčkane" le premočno in je bilo težko ohraniti kako trdno lego v postelji.

Ko smo naslednje dni prekoračili sredino oceana, se je pokazal izredno naklonjenega. Imeli smo dneve, ki so na oceanu redki. Še mornarji (med katerimi je bil tudi zelo prijazen Dalmatinec) so se čudili. Posebno nedelja 13. oktobra je bila krasna. Ko sem včasih slonel na ograji in gledal na ocean, ki je bil gladek kot steklo, so mi vzbudile pozornost drobne leteče ribice, ki so kakor kobilice v travi frčale izpred ladje. Spomnil sem se, da smo se v gimnaziji nekoč pri prirodopisju učili, da živijo tudi take ljubke stvarce. Pred nosom ladje pa sem nekajkrat videl jato delfinov, ki so se igrali z valovi.

Toda preden nas je ocean spustil iz svojega objema, nam je še enkrat hotel pokazati svojo veličastno moč, posebno v popoldanskih urah, dne 15. oktobra. A se je kmalu umiril.

Približali smo se Ameriki. Oznanjali so jo nam poleg aparatov tudi kosi morske trave, ki smo jih zadnje dni videli plavati po vodi. Spomnil sem se, kako so ti zeleni kosmiči vlili upanje Kolumbovim mornarjem, ki so bili že skoraj obupali, da bi prišli na novi svet. Ob dveh zjutraj 18. oktobra pa me je zbudil klic: New York! Stopil sem k oknu kabine in videl sem prve luči novega sveta. Kar nekam čudno mi je bilo pri srcu. Kakšen je neki ta novi svet, ali je res tako bajen, kot smo bili v Evropi vajeni misliti? Gotovo je srečnejši kot stari. Že zato, ker se ga ni dotaknila uničevalna vojna.

Na ladjo je z motornim čolnom prišel poseben krmar, ki je vešč sipin pred newyorško luko. Ko sem se zjutraj zbudil in pogledal skozi okno, so se videle vrste luči na obeh straneh ladje. Stali smo sredi luke pred New Yorkom. Ko se je zdanilo, so se v megli pokazali obrisi nebotičnikov in kip svobode nam je dvignil plamenico svobode v pozdrav. Na ladjo je prišla zdravniška, vseljeniška in carinska kontrola. Smo bili prav zadivoljni, da smo vse te formalnosti opravili kar na ladji. Zaradi štrajka v luki nismo vedeli, kdaj se bo ladja pomaknila naprej do kakega pomola. Zato so po kosilu nas potnike naložili na malo motorno ladjico, ki nas je odpeljala naravnost pod nebotičnike.

Okrog pol ene smo stopili na ameriška tla. Moja pot v Ameriko je prišla do srečnega konca. In v srcu sem izrekel tih pozdrav novemu svetu, ki je postal domovina toliko sinovom naše slovenske matere, ki je bila sama prerevna, da bi mogla dat dovolj kruha vsem svojim otrokom.

A vendar pozabti jih ne more.

---o---

OB SPREMEMBI LUNE

Onegavega Jurčeta je včasih trkala lluna ter mu delala velike preglavice. Nekoč je prosil soseda, naj mu pojasni, na primer: "Kadar je mlaj, tedaj imamo mlado luno, zadnjemu krajcu pa pravimo stara luna. Kam pa ob zamenjavi stare denejo?"

"Eh, kam," mu je odvrnil prav resno, "v nove jih prelijajo."

MALI OGLASI

Velikonočna prodaja

Moški vsevolneni slip-over jopiči $1.25

T-srajce 39c do 97c.

Moške in deške Juveniles.

Moški vse volneni ski-jopiči $2.00.

Ženske vse volnene bluze 89c do $1.19.

Ženske vse volnene cardigans $1.49 do $2.50.

Tudi mnogo drugih jopičev za vso družino.

Odprto dnevno 8 do 5 pop.

V soboto 8 do 4 pop.

Razprodaja v 2. nadstropju

Stone Knitting Mills Co.

7500 Stanton Ave.

2 bloka severno od Woodland Ave blizu 79. St.

(48)

Psa čuvaja kupim

Rad bi kupil velikega psa (ali psico), kratke dlake, za čuvaja. Kdor bi ga prodal naj sporoči C. S. Beck, 12810 Fairhill Rd., RA 8305. —(48)

Dvorana za bankete

Se oddaja za ohceti in ples.

K. P. Hall

1624 E. 55. St.

(x)

Furnezi

Novi furnezi za premog, olje, gorko vodo ali paro. Resetting $15 — čiščenje $5 premenjamo stare na olje Thermostat

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd. — EN 0487

Govorimo slovensko (x)

Kanarčki naprodaj

Jako fini pevci; zmerna cena. Zglasite se na 1419 E. 51. St. spodaj. —(49)

Luč za zdravljenje revmatizma

gre na vsak regularni saket.

$1.65

MANDEL DRUG

15702 WATERLOO RD.

Prijatel's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions — Vitamins

First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave. in E. 68th

DELO DOBIJO

VEČ POMOČNIC ZA CAFETERIJO

SE SPREJME

Delo je v čisti, zdravi okolici

Morajo razumeti in govoriti angleško

Samo snažne, čiste in lične mlade ženske od 20 do 39 let starosti naj se priglacijo.

Dobra plača

Hrana in uniforme zastonj

Zglasite se v

The Ohio Bell Telephone Company

soba 901

700 Prospect Ave.

Za varstvo otrok

Želi se dobiti ženska, da bi varovala tri male otroke, ker mati dela. Podnevi ali ponoči. Naslov izveste v uradu tega lista. —(49)

ZA PREKLADANJE TOVORA

Nickel Plate tovorno skladišče
E. 9th St. in Broadway
Plača 93½c na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff
Nickel Plate R. R. Co.
E. 9th & Broadway.

(50)

Dekleta in moške se sprejme, največ za dnevni šift

Dekleta nad 21 let stara za assembly in splošna tovarniška dela. Začetna plača je 93½c na uro.

Moške nad 18 let stari za trucking. Začetna plača je $1.03½ na uro.

Eaton Mfg. Company

E. 65th St. & Central

(48)

Tovarniške delavce sprejmemo

Material handlers
40 ur na teden
Stalno delo
Plača
Dnevni šift

Bishop & Babcock Mfg. Co.

1285 E. 49. St.

(52)

MALI OGLASI

Moški in ženske

ki morajo nositi opore (trusses) bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in žensko, da umerita opore. Lekarna je odprta ob nedeljah.

Mandel Drug

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland 10, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah.

Plačajte

račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order postrežba od $1.00 do $10,000.

Mihaljevich Bros.

6424 St. Clair Ave.

(2. & 8. each month)

LETO STRAHOTE 1793

VICTOR HUGO

Gauvain je ponudil Radoubu roko dejal: "Vi ste dečki, da jih ni enakih. Naskok poverim vam. Šest vas bo na čelu, da vodite zadevo, šest odzadaj, ki bodo potiskali naprej."

"Ali bom jaz načeloval dvanajstim?"

"Se razume.'

"Hvala, državljan poveljnik; jaz bom prvi od spredaj."

Radoub je salutiral in se oddaljil k svojim. Guvain je pogledal na uro, zašepetal Guechampu še nekaj na uho, in kolona za naskok se je formirala.

Zadnja pogajanja

Medtem je Cimourdain, ki se še ni bil podal na svoje mesto na visoki planoti in je stal zraven Gauvaina, stopil k trobentaču in mu velel:

"Zatrobi še enkrat!"

Trobentač je zatrobl in rog mu je odgovoril.

Še enkrat je zatrobil trobenta in še enkrat se ji je odzval rog.

"Kaj pomeni to?" je vprašal Gauvain Guechampa. "Kaj namerava Cimourdain?"

Cimourdain se je bil približal stolpu in je zamahal z robcem.

"Možje tam gori," je zaklical, "ali me poznate?"

Odgovoril mu je glas — bil je Imanus:

"Da!"

In zdaj sta izmenjavala ta dva moža svoje misli:

"Jaz sem odposlanec republike."

"Ti si bivši župnik v Parigne-u."

"Jaz sem opolnomočenec odbora za javno blaginjo."

"Ti si duhovnik."

"Jaz sem zastopnik postave."

"Odpadnik si!"

"Jaz sem Cimourdain."

"Ti si satan."

"Vi me poznate "

"Zaničujemo te."

"Vi bi me zelo radi dobili v svoje roke, kajne?"

"Nas je osemnajst, pa bi vsi radi dali glavo, da dobimo v zameno tvojo."

"Dobro. Jaz sem pripravljen, da se vam predam."

Z vrha stolpa se je razleglo divje krohotanje:

"Pridi! Kar pridi!"

V vojaškem taborišču je nastal napet molk.

Cimourdain je mirno nadaljeval:

"Pod enim samim pogojem."

"Kakšnim?"

"Poslušajte."

"Govori!"

"Vi me sovražte?"

"Kot hudiča."

"Jaz vas pa ljubim. Vaš brat sem."

"Da, kakor Kajn."

"Le psujte, toda poslušajte." In Cimourdainov glas je postal čudno resno-mil. "Vi ste mi res bratje. Vi ste zapeljani siromaki. Jaz sem vam prijatelj. Jaz sem luč, vi pa ste nevedni. Luč je vedno bratoljubna. Sicer pa, ali nimamo ene in iste matere, domovine? Torej poslušajte me. Pozneje bodo, če ne vi, pa vaši otroci in vaših otrok otroci vedeli, da je vse, kar se danes tukaj godi, viššja volja. Zaenkrat ne veste, da je za revolucijo Bog. Ali naj ne bo do onega trenutka, ko se bodo razsvetila vsa srca v spoznanju Resnice, ko bo zginil vsak fanatizem — tudi naš — ko bo napočil dan popolne in vsestranske Luči — ali naj do onega trenutka ne bo prav nikogar, ki se ne bi usmilil vašega mračnjaštva? Vidite, jaz prihajam k vam, žrtvujem vam svojo glavo; še več, ponujam vam roko. Prosim vas milosti, da me pogubite, zato da vas rešim. Imam neomejeno polnomoč in zato morem izpolniti, kar obljubim. Ura odločitve je bila; to je moj zadnji poizkus. To vam govori državljan, ki je obenem duhovnik. Državljan se vojuje z vami, duhovnik pa vas prosi. Poslušajte me. Večina od vas ima ženo in otroke. Jaz se postavljam na stran vaših žena in otrok proti vam. O bratje . . ."

"Le pridigaj, far!" se je rogal Imanus.

"Bratje," je nadaljeval Cimourdain, "ustavite usodni kazalec, dokler še ni prepozno! Prišlo bo do klanja, in mnogi od naših fantov ne bodo več videli vziti solnca; vi pa boste padli vsi od prvega do zadnjega. Bodite usmiljeni samo do sebe! Čemu preliti toliko krvi, ko pa ni potrebno? Čemu ubiti toliko, ljudi, ko pa sta dva zadosti?"

"Dva?" je vprašal Imanus.

"Da, dva!"

"Kdo sta to?"

"Lantenac in jaz."

In Cimourdain je povzdignil glas.

"Dva moža sta odveč: Lantenac nam, jaz pa vam. Glejte, kaj vam ponujam, pa boste vsi ohranili življenje: izročite nam Lantenaca in vzemite mene. Lantenac bo obglavljen, z menoj pa lahko počnete, kar hočete."

"Far," je zatulil Imanus, "Če bi te mi dobili v pest, bi te živega žgali na žarečih oglih!"

"Izvolite," je odgovoril Cimourdain. In je nadaljeval: "Vsi, ki ste obsojeni na smrt v tem stolpu, ste lahko v eni uri živi in svobodni. Jaz vam prinašam odrešenje. Ali sprejmete?"

Imanus je divje zarežal:

"Ti nisi soma zločinec, ti si nor! Kdo te je sploh prosil, da z nami govoriš? Mi da naj izročimo milostivega gospoda? Ali mogoče še kaj zahtevaš?"

"Samo njegovo glavo. Jaz vam pa izročam . . ."

Vsi so naenkrat izpalili in bitka se je začela.

"Tvojo kožo," je dejal imanus, "kajti mi ti jo bomo sneli kakor kužetu, gospod župnik. Toda tvoja koža ni vredna gospodove glave. Poberi se!"

"Opominjam vas zadnjikrat! Klanje bo grozovito."

Noč se je bila med tem spustila na zemljo. Marquis Lantenac je bil ves čas molčal in se ni vmešal v mrki razgovor. Te vrste egoizem je predpravica onih, ki nosijo veliko odgovornost.

Imanus je prekričal komisarja:

"Možje oblegovalci, slišali ste naše predloge, ki ostanejo n e i z premenljivi. Spremijte jih, če ne, gorje! Ali ste soglasni: mi vam vrnemo vse tri otroke, vi pa nam dovolite vsem prost odhod?"

"Vsem," je odgovoril Cimourdain, "izvzemši enega."

"Koga?"

"Lantenaca."

"Milostivega gospoda? Milostivega gospoda naj izročimo? Nikoli?"

"Njega hočemo; nikogar drugega."

"Nikoli!"

"Le pod tem pogojem se moremo pogajati."

"Potem pa začnite naskok!"

Nastopila je zopet tišina. Imanus, davši z rogom signal, je stopal dol k tovarišem; marquis je potegnil sabljo in devetnajst mož se je tiho razvrstilo v pritlični dvorani za barikado, kjer so pokleknili. Slišali so enakomerni korak napadalne kolone, ki se je v temi vedno bolj bližala; naenkrat se je ustavila tik pred raztrelino. Vsi so, kleče, nastavili puške skozi strelnice barikade. Eden med njimi pa, župenik Turmau, imenovan Grand-Francouer, se je dvignil in, v desnici sabljo, v levici razpelo, slovesno dejal:

"V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha!"

Vsi so naenkrat izpalili in tako dali signal za bitko.

Klanje se začne.

Bila je v resnici strahotna. Ta spopad je prekašal najbolj bujno domišljijo. Kdor bi si ga hotel vsaj približno predstaviti, bi se moral prestaviti nazaj v čase Homera ali pa v srednji vek, ko so bitko odločevali srditi junaki v dvoboju na življenje in smrt.

Že pozorišče tega klanja je zbujalo grozo. Mina je bila pretrgala stolpov zid s tako silo, da je segala raztrelina štirideset čevljev visoko, vendar je bila to samo razpoka, nekak vodoravni rov skozi petnajst čevljev debel zid, neke vrste cilinder, poln ovir, zased in drugih nevarnosti, v katerem si z glavo zadeval v granit, z nogami v podrtine, oči pa niso ničesar videle razun teme. Črna votlina stolpovega pritličja se je režala napadalcem nasproti ko žrelo, kojega čeljusti sta tvorili obe steni prestreline, nazobani ko goltanec morskega volka. Skozi to peklensko luknjo so se morali vojaki preriti med točo krogelj, ki so se sipale z vrha barikade. Spopad v tem rovu se je dal primerjati samo s klanjem, ki se razvije v nizkem medkrovju zavzete ladje, ko se matrozi pobijajo med seboj s sekirami.

Nič ni bolj strašnega ko tako krvoprelitje v zaprtem prostomu. Ko se je zagnal v votlino prvi val napadalcev, se je barikada zasvetila ko stena, ki treskajo vanjo strele, obenem se je razlegalo streljanje, vmes pa se je slišal klic Guavaina:

(Dalje prihodnjič)

DVE SONCI

Gašper se je prepiral s sosedom, pa ga ni mogel ugnati. Tedaj pa se je razkoračil, zamahnil z roko in zakričal: — "Molči, sicer ti jo primažem, da boš videl dve sonci!"

Sosed se je spretno umaknil in rekel: "Oho, Gašper, eno je že mrknilo."

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolle preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)

upanje tako majhno, ker so v Slovenijo zavladali komunistični kričači, ki jih zapadni zavezniki ne marajo. Odločevali pa bodo ti zavezniki. Tako imenovana "slovanska" Rusija je pustila Slovence na cedilu pri Trstu in Gorici, pri Kanalski dolini in pri porabskih Slovencih in jih bo pustila na cedilu pri vprašanju koroških Slovencev. Rusija žalibog danes ne vodi slovenske politike, ampak komunistično. Nesreča našega naroda v teh tako odločilnih časih je, da ga je partizanstvo zapeljalo v odvisnost od komunizma.

ZADRUŽNA ZVEZA V CELOVCU je tak zgled, da Nemci nočejo popraviti krivic, ki jih je napravil nemški nacizem. Pod Hitlerjem so razpustili vse slovenske zadruge. Po padcu nemškega nacizma, so koroški Nemci obljubljali, da bo vlada te zadruge zopet postavila in jim vrnila uropano premoženje. Toda še do danes niso izpolnili besede. Kadar Slovenci pritiskajo, naj koroška vlada zadruge upostavi, pravi ta, naj Slovenci ustanove nove. S tem pa bi se Slovenci odpovedali premoženju, ki so ga Nemci zaplenili. Taka je nemška pravičnost. Zato tudi koroška Zadružna zveza ne more začeti s svojim delom. Nemci z gotovostjo računajo, da so slovenski komunisti zapravili slovensko Koroško, zato čakajo. Ko se po sklenjenem miru zavezniki iz Koroške umaknejo, bodo delali s Slovenci, kakor so doslej.

OBNOVITEV MOHORJEVE DRUŽBE. — Začetek Mohorjeve družbe je bil kot znano v Celovcu. Slomšek, Einspieler in Janežič so jo začeli leta 1850. Po prvi svetovni vojski se je družba umaknila najprej v Prevalje, potem pa v Celje. Kar je ostalo na Koroškem, so nacisti leta 1941 popolnoma ukinili. Geštapovci so vse knjige, ki so jih mogli doseči pobrali in oddali v papirnico za predelavo v nov papir.

Sedaj nastaja vprašanje, kako bi na Koroškem znova začeli z Mohorjevo družbo. Mohorjeva družba v Jugoslaviji je pod komunistično kontrolo in komunizma Slovenci na Koroškem ne marajo. Če bodo morali koroški Slovenci ostati pod Nemci in Avstrijo, bodo morali misliti na svojo Mohorjevo družbo, ker ne bodo mogli širiti knjig iz komunistične Jugoslavije. Težko pa je začeti, dokler vprašanje mej ni rešeno.

RADIO CELOVEC. — Posebnost angleške uprave na Koroškem, ki Nemce silno boli, je ta, da celovški radio oddaja tudi po slovensko. Mr. Sharp, ki vodi britansko obveščevalno službo, je govoril za novo leto na tem radio in izjavil: "Mi od britanske obveščevalne službe smo sedaj ponosni, da nam je uspelo prvič v zgodovini oddajati preko celovškega radia slovenske oddaje." Potem pripoveduje, da so pri oddajah sodelovali glasbeniki in pevci iz vse južne Koroške." V začetku, tako govori Sharp, "smo bili zelo ovirani radi tehničnih težkoč, sedaj pa smo vse te premagali."

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

MARCH

16.—"Odbor stoterih" priredi Pasijon v cerkveni dvorani na Holmes Ave., pričetek ob treh popoldne.

APRIL

11.—"Golden Gophers" spomladanski ples v avditoriju SND na St. Clair Ave.

12.—Podružnica št. 42 SŽZ ob imela večerjo in ples v SND na 5050 Stanley Ave. v Maple Heights.

13.—"Odbor stoterih" prireditev v cerkveni dvorani sv. Vida ob treh popoldne.

13.—Glasbena matica koncert v avditoriju v SND.

19.—Loška dolina ples v avditoriju SND.

19.—Društvo Srca Jezusovega št. 55 SDZ priredi plesno veselico v dvorani sv. Nikolaja na E. 36 St. in Superior Ave.

20.—Svetovidski oder priredi igro v šolski dvorani sv. Vida.

20.—Pevsko društvo Planina priredi pomladanski koncert v SND v Mape Heights.

26.—Društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ ples v avditoriju SND.

27. — Društvo Majka Božja Bistrička št. 47 HBZ, proslava v avditoriju SND.

27.—"Odbor stoterih" prireditev s pokrivanjem številk v dvorani sv. Lovrenca v Newburghu ob treh popoldne.

MAJ

3.—Društvo Napredek št. 132 ABZ "Servicemen's Dinner and Dance" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

3.—Društvo Kristusa Kralja še. 226 KSKJ ples v avditoriju SND.

4.—Croation Cultural Club, koncert v avditoriju SND.

9.—Veterans of World War No. 2 Post 25, ples v avditoriju SND.

10. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, ples v avditoriju SND.

16.—23rd Ward Democratic Club, ples v avditoriju SND.

18. — Slovenska dobrodelna Zveza program v avditoriju SND.

25.—SDZ Bowlers, prireditev v avditoriju SND.

JUNIJ

1.—Društvo Soča št. 26 SDZ priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

15.—Srebrni jubilej društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ v J. S. Domu na West Park.

29.—Društvo "Zvon" priredi piknik na prostori hSlovenskega doma na 6818 Denison Ave.

JULIJ

4. — Zveza društev Najsv. Imena romanje v Lemont.

20.—Društvo Sv. Antona priredi piknik na prostorih Doma Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

27.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

Prosimo.. Mrs. America

skušajte olajšati resno svetovno pomanjkanje maščob in olja za izdelavo mila, likalnikov, obodov (tires), itd.

Vi dobite VISOKE CENE SEDAJ za maščobne odpadke

IZŠLA JE

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1947

Stane s poštnino

50 CENTOV

Za Ameriko in stari kraj

Zelo informativna in praktična knjiga za vsakega slovenskega človeka.

Naročite jo dokler je v zalogi!

Naročnino pošljite v Money Ordru, čeku ali v gotovini na naslov:

BARAGOVA PRATIKA

1849 WEST CERMAK ROAD,—CHICAGO 8, ILLINOIS

Kar

bi bil človek brez jezika, to bi bil narod brez

TISKA

Z jezikom govori človek — z tiskom govori ves narod, ves svet. Brez tiska bi postal svet mutast.

SLOVENSKI NAROD

so dvignili slovenski književniki in pisatelji s pomočjo tiska. Ves njegov kulturni dvig, ves preporod je prišel slovenskim ljudem potom tiska. Tisk je torej velevažna stvar za vsakega človeka.

AMERIŠKI SLOVENCI

bomo narodno zavedni toliko časa, dokler bomo imeli med seboj lasten slovenski tisk. Zato podpirajmo in vzdržujmo svoj slovenski tisk, dokler ga imamo!

"NOVI SVET"

je najzanimivejši slovenski list v Ameriki. Prinaša poučne članke, poljudne novele in povesti in poleg vsega tudi objavlja zgodovino ameriških Slovencev. Če kak list, tedaj zasluži "NOVI SVET" vso našo podporo. Zato naročajte in širite ga vsepovsod.

Stane letno za Zdr. dr. $3 za inozemstvo $3.50.
Naroča se na naslovu:

"NOVI SVET"

1849 West Cermak Rd. Chicago 8, Ill.